

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Tűrr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. Lemberger Árpád.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítanak.

Tisza, Andrássy és Apponyi közös révben.

Ellenszenvesebb kép a politikai arénán alig képzelhető, mint azok az örökös konventikulumok, amelyek a függetlenségi párt egyes frakciói minduntalan tartanak. A kormánypárt — a kormány ellen. A kormány feje fölött folytonosan ott lebeg a frondörök által suhogtatott Damokles-kard. Ezek a kisebb-nagyobb frakciók minden héten összesugnak-bugnak, hogy megmentsék a hazát, mely most békében van és csak az a komoly veszedelem fenyegeti, hogy az öns célokat szolgáló csoportok tényleg szétrobbantják a parlamenti többséget éppen abban a kritikus időben, amikor a kormány, elődjének, Tisza István grófnak méltán követett példájára, a parlamentáriszizmusnak és az országnak a házsza-bályrevízió megalkotásával a legnagyobb szolgálatot akarja megtenni. Mert hát, tetszik tudni, a függetlenségi pártnak folyton nyugtalankodó és a kabinetnek jellemében, politikai készségében, hazafiságban, korrektségben legtisztelremélőbb tagját: Andrássy Gyula grófot legerősebben támadó csoportjait nem nagy kérdések, nem a nemzeti politika komoly problémái mozgatják, hanem az az aggodalom, az a nagy gond — hová

lesz a mandátum? A házsza-bályrevíziót, ugy, amint az a Ház asztalán fekszik, letárgyalták és elfogadták a pártközi konferencián, amelyet a házelnök hívott össze, azután letárgyalták és elfogadták a függetlenségi párt értekezletén. A hazafui lelkiismeret azonban most, az érdemleges képviselőházi tárgyalások folyamán kezd fölébredni és megnyilatkozni a vacsorákkal egybekötött hazafias konventikulumok alkalmával, amikor azonban nem elvek körül forog a vita, hanem afölött jajveszékelnék, hogy kevés a függetlenségi miniszter, kevés az államtitkár, kevés a főispán. Nem a parlamentben és nem a pártban — mert ott voltaképpen csak országos dolgok fölött tanácskozhatnak a nyilvánosság ellenőrzése mellett — hanem a folyosókon, a vendéglőkben sugnak-bugnak, keseregnek, nem a haza sorsa, hanem a függetlenségi párt jövője, illetve a mandátumok bizonytalansága fölött. Azt mondják a kormány lejárta a függetlenségi pártot. A benyújtott javaslatok helyesek, szükségesegek, — de leörlik a függetlenségi párt népszerűségét, tekintélyét. Mi ez egyéb, mint hajsza a mandátum biztosítása érdekében. Az ország érdeke — a nemzeti politika jövője mellékes, csak a mandátumot ne környékezze veszedelem. Az óh nép kitalál ábrándulni a nagy hazafiakból, ha azt látja, hogy ők megszavazták a közös

ügyeket, a házsza-bályrevíziót, szóval mindazt, amit az ország békés fejlődése megkíván és amit az előző kormányok és kormánypártok az ország érdekében szintén megcsináltak, vagy mint a házsza-bályrevíziót, megalkotni szerették volna. Hiányzik a mandátumföltöltő tisztelt alvezérekben és közkatonákban az erkölcsi bátorságnak, az a mértéke, amely nélkül a törvényhozói tiszt igazi betöltésére alkalmatlanok és illetéktelenek. Semmi egyéb, mint erkölcsi bátorság, nem kell hozzá: megjelenni a választók előtt és tiszta bort önteni a poharukba. Ne azt nézzék a tisztelt honnemtő törvényhozó hazafiak, hogy valami népszerű-e vagy népszerűtlen, hanem azt, hogy mi az igazság és hogy miként szolgálják leg-hivebben a közérdeket. Maga Apponyi Albert gróf fejtette ki utolsó beszédében, hogy bármennyire érzi, hogy népszerűségéből veszített, azért továbbra is szívesen veszi népszerűségéből, ha tudja, hogy ezzel szolgálatot tehet hazájának és saját lelkiismeretét tisztának érzi.

Világosítsák föl a választókat — és ez többet ér minden frondörködésnél és konventikulumnál — hogy a régi programot ezidőszert megvalósítani nem tudják és mert a kivihetetlen nemzetiszínű jelszavak forszírozása csak veszélyekbe és válságokba sodorhatja a nemzetet, ráléptek a gyakorlati szükségletekkel egyedül számoló, reális politika

TÁRCA.

A csók.

— A Bajai Hírlap eredeti tárcája. —

Írta: Kemény Simon.

Mindketten a Terpsichore-színház kórusában táncoltak és énekeltek, a rendezői lelemény mindig úgy hozta magával, hogy három éve mindig egymásmellé kerültek, az öltözöjük is közös volt és gyűlöletük egymást kegyetlenül, engesztelhetetlenül. Valami kicsinyes toalet-versengésből indult ki a dolog és utóbb annyira megnőtt, hogy teljes hatalmába kerítette őket. Nem tudtak egyébre gondolni, mint egymásra, nem volt egyéb vágyuk, mint hogy egymást bosszantsák. Ha egyik valami képet látott, csak azért gyönyörködött benne, mert tudta, hogy a másik ezt nem teheti. Ha valamelyik jó gyümölcsbe harapott, gyönyörűségének nagyobb felét az adta meg, hogy ime itt van most az ő tulajdonában valami, amit a másik soha, semmi körülmények között sem kaphat meg. Apró, jelentéktelen kellemességei és örmei az életnek ezen az alapon óriásiakká nőttek s Margit és Lenke, mint két gyönyörű ragadozó, a percek legszerényebb virágocskáit

is leszakasztották s elraktározták gyűlöletük muzeumában.

Köröttük pokollá vált mindenkinek az élete. Az öltöztető asszonyoké, a színházi szabó és főleg azé a két dzsentimené, aki a két leány anyagi létének szilárd alapját képezte. Rettenetes cári önkénykedést gyakorolt Terpsichore két papnője e két uron, akik végül azt vették észre, hogy a leányok őket is behajtották az esztelen versenybe, amelynek láza verelagadta őket. És oly napon, mikor Margit automobilja elütött egy öreg embert és az újságok foglalkoztak az esettel, Lenke haját tépve kérte, követelte a barátjától, hogy ő viszont két embert gázoljon agyon s közbe vörösre sirta szemét s a bőségesen ömlő könyvek kimarták arcának hófehérségét s szép orrát. Egy középkori véres fantáziától duzzadó cselszövény útján valóban be is csempészte Lenke barátja az újságokba a dupla elgázolásról szóló hirt. Hanem ekkor úgy érezte a kitűnő férfiú, hogy a mérték betellett s egy szép rapon beállított Margit barátjához s így szólt hozzá:

— Uram, mi mind a ketten derék, tisztáséges uriemberek vagyunk, jó sorsa méltóak, nem érdemeljük meg, hogy e két leány oldalán pokol legyen az életünk. Fogjunk kezét,

uram s ígérjük meg egymásnak, hogy barátónk eszeveszett kívánságait nem teljesítjük ezután.

Margit lovagja meghatottan szoritotta meg Lenke anyagi alapjának jobbját s valami esküfélélt rebegett. És ettől fogva csakugyan a két dzsentimen helyzete javult, de a leányok bizonyos tehetetlenség érzése alatt még jobban gyűlölködtek.

Ekkor történt, hogy egy új operettben egy kis szerepet kapott a két leány. Görög szetelmes párt játszottak s a második felvonásban hosszan össze kell csókolózniok. A beavatottak — s istenem egy operett-színház ügyeibe az egész világ be van avatva — a beavatottak, mondom, izgatottan várták a bemutató estélyét, hogy a pikáns látványban gyönyörködjenek. A primadonna egy hosszú, puha szőnyeges kereveten feküdt, lehanyatlott kezében aranyserleget szorongatott, körötte haldokló rózsák lehelték ki illatos lelküket s felülről bizonyos időközökben virágok hullottak alá. Köröskörül, egymáshoz szorulva szerelmes párok álltak, ilték és fedtéktek s a nők görög ruhái szabadon hagyták a karokat, kebleket s hátakat. A levegő forró volt és illatos, egy bekövetkezendő izgalom percétől terhes s amit a női karok, vállak összeértek, buja villamos áram futott át a sorokon. A zenekar tompán

terére, a 67-es alapra, amiből az ország kulturális és anyagi előrehaladása várható, az önálló hadseregnek és a függetlenségi párt egykori egyéb közjogi programjának követelése pedig beláthatatlan időnkig üres malaszt marad, amiből, mint a közelmúlt eseményei tanúsítják, csak zavar és züllés származhatik.

A nemzet nagy többsége, amely nem szereti a légvárat, csak helyeselni fogja a függetlenségi párt eljárását, mely számolva a tényekkel és helyzettel, nem teszi ki rázkódtatásoknak az országot és nem viszi falnak a nemzetet. De a mai alakoskodó eljárásnak vessenek véget. Legyen az pillanatnyira bármennyire is népszerűtlen — hagyjanak fel a függetlenségi jelszavak hangoztatásával, amidőn ugyanazon lélekzet alatt favorizálják a közös intézményeket és megszárazzák a fölemelt kvótát.

Becsületes, magyaros nyíltsággal és őszinteséggel lépjenek a nemzet elé és akkor nem kell félniük az elvtagadást, a politikai árulás vádjától és következményeitől, akkor nem kell saját kormányuk és pártjuk erejét és tekintélyét a titkos összejevővetelek aknamunkájával aláadni, megbénítani. És ha ideig-óráig a prestige helyébe bizonyos népszerűség is lép és sokkal kisebb baj, mintha saját maguk járnák le magukat és tépik szét a függetlenségi politika nimbuszának utolsó foszlányait is.

A házszabályrevízió életbevágó szükséglete az országnak.

Ha azt akarjuk, hogy a magyar állam fennmaradjon, ha azt akarjuk, hogy a nemzeti akarat érvényesülni tudjon, ha nem akarjuk, hogy a nemzeti erő maratlékja legyen a parlamenti anarkiónak, ha nem akarjuk, hogy az a jog és hatalom, amely a népképviselőben egyesül, elposványosodjék, ha nem akarjuk, hogy a parlamenti élet és a parlamentarizmus lényege züllesse és bukásnak induljon, akkor a házszabályrevíziót örömmel kell üdvözölni minden hazafinak és pártkü-

játszott egy dalt. A hegedűk hangjai, mint izsóv fehér lángocskák lobogtak, amelyekben néha úgy futott át a flóta érzéki, rekedtes hangja, mint a vakító aranykigyó. A hárfá pengései, észtlemezre hullatott gyöngyök a valóra emlékeztettek a s cselló a beteljesedett szerelem elhaló, fájdalmas hangjait hallatta, amint siratják a gyönyörű sóvárgásokat a az éjszakai bolond vágyakozásait, melyeket elrabolt a beteljesedett. A primadonna pedig ezekben a hangokba el-csuklók, érzéki halk sikongásait fűzte bele.

Szinpádon s nézőtérén mindenki reszketett s életöknek legszebb pilanatai virágoztak ki az emberek agyában. Az egymás mellett ülő férfiak és nők keze önkénytelenül egymásba csuszott. És ekkor kellett öntudatlan lázban egymásra borulnia a két leánynak. A nézők szeme csillogott, s a két leány, mintha magikus álomban lett volna, szinte egymáshoz vonaglott. A barnának arca tüzelt, hosszú szempillája lecsukódott, széles ajka kinyílt, mint a rózsza s vonásai valami kimondataiban boldog mosolyba igazodtak. A szőke ametiszt-szemei félig látszóttak s átható lángokat löveltek. Keskeny ajkai látni engedték hófehér fogósrát s az arcon, amelyet csodásan finom hajkorona fedett, valami mély fájdalom ömlött el.

lönbség nélkül kell egyesülni abban a törekvésben, amelyet a magyar állam fennmaradása és a nemzeti akarat érvényesülésének biztosítása érdekében a házszabályrevízió megalkotása maga elé tűz.

Nem tetszelgünk magunknak abban — bármennyire hálás tárgyul kínálkozik is — hogy kidomborítsuk amaz elmentmondást és közvetlenséget, amely a függetlenségi párt többségének és a kormányának mai és Tisza István idejében ugyanezen kérdés tárgyalása alkalmával követett magatartása között élénk színekkel megnyilatkozik. Nem utalunk arra, hogy amíg Apponyi Albert gróf 3 és fél év előtt azért lépett ki a szabadelvűpártból, mert Tisza a délutáni ülések megtartását követelte, most pedig ugyanazon Apponyi Albert gróf a 16 óras képviselőházi üléseknek nemcsak ékezzavú, hanem fanatikus hirdetője.

Mi szükségesnek, a nemzeti politika sarkalatos követelményének tartottuk a multban a házszabályok revízióját — tehát csak következetesek maradunk magunkhoz és csak a politikai tisztességnek teszünk vele eleget, amikor ezt kívánjuk ma is — jöjjék azt egy másik kormány hozta napirendre.

Nem az a kérdés, hogy ki akar valamit, hanem az, hogy mit akar. A jót, a közhazsnu reformokat el kell fogadni és támogatni, bárhonnét jöjjenek.

Andrássy Gyula gróf klasszikusan szép beszédben, egyszerű és bölcs okfejtéssel, kerülve minden külső hatást, mutatta ki a házszabályrevízió nagy szükségességét és jelentőségét a legfőbb állami érdekek szempontjából.

Nem szabad azt tovább tűrni, hogy a művelt világ gunyakacaja közben 20—25 képviselő bármely pillanatban megakadályozhassa a parlamentáris gépezet funkcionálását, megakadályozhassa a nemzeti akarat szabad és jogos érvényesülését. A nemzeti öngyilkossággal volna az határos, tűrni továbbra is, hogy 20 ember, legyen az horvát vagy nemzeti-ségi, legyen az nemzetközi szociáldemokrata vagy olyan sovniszta magyar

Igy tapadtak össze. Fehér kezük egymás vállán nyugodott. Ajkukon ott égett a csók, mint a tüzes nap, kábító forróságot szórvra szerte, míg a zenekar bűvös hangjai szöjtöttek a lángot. A színházban borzongó vonaglás futott át, a terdek reszkettek, a szemek lecsukódtak, itt-ott a boldogság könnyei virágoztak a pillák alól, s a csók még egyre tartott a szinpádon. A két leány semmiről nem tudott, közöttük minden elcsúszott, s egy hatalmas lángoszlopban egyesültek. A rendező künn toporzékol, a zenekar már harmadszor kezdte a dalt s valaki a karzatán a mely, buja csendben tapsolni kezdett. Az a hang megtörte a varázslatot. A szőke leány feje megrándult, karja lecsuszott a másik hátáról, s öntudathoz kapott. Szeme kinyílt s tekintete az első sorban ülő barátjára esett. Ajkán ott izzott még a másik leány öntudatlan, csókos ajka, de ő már józan volt. Ekkor felillant gonosan tekintete s a másik pillanatban Margit éles sikoltása vergődött a felzaklatott csendben s véres ajakkal bukkott hátra. A szőke leány fehér fogai keresztül furdóttak az ajkain. A függőben hirtelen legördült s nagy zugás, kiabálás viharzott a levegőben, ahol néhány pillanat előtt még egy csodálatos, beteges csók szórtá szét megrontó sugarait.

hazafi, mint akár Nagy György — bármely pillanatban, az ő tetszése vagy szeszélye szerint megbéníthassa a parlament működését és megakadályozhassa az országgyűlést abban, hogy határozatokat hozhasson, hogy érdemleges munkát végezzen, hogy dolgozni tudjon.

Nincsen még egy parlament Európában, amelyben olyan keveset dolgoznának és annyit beszélének, mint a magyar képviselőházban. Maga Apponyi Albert gróf, aki ha az obstrukciókban annak idején személyesen tevékeny részt nem vett ugyan, de azok sikerét az ő jóakaratu semlegességével előmozdította — ismerte be, hogy »parlamentünknek és vele nemzetünknek tekintélye lehangyatlott azóta, amióta az obstrukció réme itt folyton kísért.«

Ettől a rémtől, a parlamentarizmus eme rákfenéjétől akarja megszabadítani a nemzetet a tárgyalás alatt álló javaslat, melynek elfogadását — a népszerűségét hajszoló — de nem a nemzet érdekeit kereső függetlenségi frondörök kivételével — a nemzet józan nagy többsége melegen óhajta.

A dolgozni szeretők azt kívánják, hogy a parlament is dolgozzék, ezért a frázisgyártó képviselőház helyén — ahol a népjogok diadalmas terjedése folytán a legdolgosabb társadalmi rétegek is nemsokára képviselve lesznek — örömmel üdvözölnék a munkaszerető és munka-becsülő, dolgos parlamentet.

Innen-onnan.

Három bajai szenzáció.

Avatják már a muzsahajlékot.

Városrendezési szabályrendeletet kérünk.

Három olyan eseménye volt városunknak az utolsó tíz esztendőben, melyek átélve a szűk helyi határokat, jelentőségükkel és érdekességükkel fogva országos eseményekké, sőt a szó modern zsurnalisztikai értelmében, szenzációvá növekedtek. A sorrendben első és természetétől fogva legrövidebb ideig tartó szenzáció volt a Mészáros-féle ház szomorú emlékü beomlása. Ez a megrendítő, tragikus kimenetelű szenzáció, melynek több ember esett áldozatul, közvetlen közlésének lesújtó erejével megrázó hatással volt ránk, e város lakóira, kik tanui voltunk e borzalmas jelenetnek és ismerősei a szerencsétlen áldozatoknak, a sajtó azonban és általa az ország hírlapolvasó közönsége természetesen csak rövid ideig foglalkozott ezzel az eseménnyel.

A második eset, melyről röviden megemlékezni akarunk, politikai pikantériájával vett szélesebb hullámokat. Szokatlan, majdnem halatlan, szemeszőkő, kirívó volt. A néhai szabadelvű uralom hatalmi teljeségében történt ugyanis, hogy egy hatalmas, aktív miniszter, egy országos hírű és nagytekintélyű jogtudós ellenében egy ismeretlen fiatal ügyvéd került ki győztesen a választási küzdelemből. Egy fiatal, kezdő ügyvéd, ki még a helyi kis politikában sem játszott szerepet. Természetes, hogy ez a szokatlan választási incidens országos föltűnést keltett és a sajtó, a politikusok és a politikáló közvélemény figyelmét és érdeklődését városunk és annak fiatal és érdekes képviselője felé irányította egy rövid időre.

H I R E K.

A harmadik esemény egy év előtt történt és meglehetősen kellemetlen hírnevet szerzett városunknak. Bizonyára mindenki sejtí, hogy a Kereskedelmi Bank szerencsétlen milliósi főnyereményéről van szó. Erről a kétes szerencséről, mely kinos körülményeivel izgalomba hozta a város egész társadalmát és irigységet, gyűlölködést, kárörömet, vágyakat és reményeket, a legcsunyább emberi indulatok egész színes skáláját ébresztette föl. A sajtó mohó éhséggel vetette rá magát az érdekes esetre és kiszíneve, hosszsan foglalkozott vele. Egy év óta állandó tárgya a napihírek és a törvényeségi rovatnak a bajai főnyeremény.

E héten is egyezkedési kísérletekről írtak a lapok. Nem tudjuk, mi igaz, mi nem ezekből a hírekből. Annyi bizonyos, hogy már nagyon kívánatos volna e kinos ügy végleges megoldása. Érdeke az a részvényeseknek, a harminc éve fennálló tisztas intézetnek, de városunk kereskedelmének is, mely szoliditása, tisztessége, megbízhatósága révén igazán jó hírnévnek örvend. A lehetetlen grümdolások, szédélgek, piszkos bukások és egyéb bűnös manipulációk ismeretlenek voltak a mi piacunkon.

A törvényesék vádancsának multheti döntésével a vége felé közeledik a főnyeremény ügye. Akár a törvényesék ítélete, akár békes meg egyezés vet véget e kellemetlen esetnek, most már hamarosan eljutunk az utolsó fölvonáshoz, mely után legördül a függöny. Általános megkönnyebbülés, megnyugvás és jólesés csend fog nyomában támadni. Mindnyájunk öröme fogja kísérni a feledékenység néma birodalmába.

* * *

Hát mégis lesz szini szezonunk a tavaszra, hűsvét után! A szabadkai szintársulat titkára itt járt a múlt hetekben és színjátszai engedélyt kért a városházán. Bizonyára meg is kapta. Miért ne? A lakozások, a farsangi túzóltóbbár már lezajlottak, a sorozások is befejeződnek talán addig, semmi sincs hát utjának annak, hogy az öreg Bárány piszkos, nagy ivóját annyi viszontagság és oly sok mélyesleges megalázatlanság után rehabilitálják és ismét felavassuk a színművészet megszentelt csarnokává. Annál is inkább, mert gyors, egyszerű és olcsó ez az egész ünnepi aktus. Kinyitják a bedagadt, korhadat ablakokat, hogy kiszellőzék a bagariacsizma, a pipafüst és pálinkagőz vegyes illata, fölsejrik a sok viszontagságot átél parkettét, beállítanak egy csomó nádó-natu székét, összeszegezik a világot jelentő deszkákat és már kész is van a fölszentelt muszahaljék, Thalia léhett temploma.

Műljen! Hurrá!!! Evoé!!! Lelkes elragadtatásomnak e hármás indulat-kitéréssel adok méltó kifejezést. Mert hogyné örlénnék; sőt utjongok! Bizonyára velem örvend Baja egész intelligenciája, a fiatal szép leányok, az elegáns fess asszonyok, a fiatal és kevésbé fiatal urak, diákok, katonák örmestertől felfelé és lefelé, borbélyegények és szobaciusok. Szóval mindenki: a földszint és a karzat.

Örömtöm, illetve örömtünk annál nagyobb, mert azt hittük, hogy a főkapitány nem hagyja helyben a Bárány kocsmatermének ily gyors és ötletes átalakítását modern, tűz-biztos színházvá.

De, miként elődje, ő is helybenhagyta! És ez a fő.

Tehát még egyszer; Éljen! Hurrá! Evoé!

Írtam egy glosszát arról is, hogy városrendezési szabályrendelet kellene. Erről jövő héten.

E. L.

— **Főgimnáziumi szabad-liceum.** Már megírtuk, hogy a bajai ciszt. r. főgimnáziumi tanárok az idén is ismeretterjesztő előadásokat tart. Az első előadás ma, vasárnap délután 4 órakor lesz. *Szekely* Károly tanár a bajai Dunahid építéséről tart előadást. A főgimnázium régi, tudós professzora, akinek élvezetes előadása egyenesen tudja az oktatást a szórakoztatóval, bizonyára érdekes momentumokat fog fölírni a dunai hidépítés technikájából és méltán nagy hallgatóságra tarthat számot. A ciklus további előadásai ezek lesznek: Március 22. *Werner* Adolf dr. A múltkoros, különös tekintettel a szobrászatra. Veti-tent képekkel — Március 25. *Magyaras* Ferenc: A szerzetesség kulturtörténeti hatása. — Március 29. *Chinowányi* Ede: Az ékszeréről. Április 5. *Bárdos* József dr. A boszorkány-pórkőről. — A belépődíj 20 fillérbe kerül. Jegyeket az egyes előadásokra mindenkor vasárnap d. e. 10 óráig lehet váltani Kollár A. és Wagner Antal könyvesboltjában.

— **A városi közigazgatási bizottság** tegnapi, szombaton tartotta március havi rendes ülését, melyen a főispán elnökölt. Napirend előtt *Ambrozovics* főispán Hegedűs Aladár dr. polgármester és Erdélyi Gyula főjegyző királyi kintételeiről emlékezett meg ékes, elismerő szavakkal és javaslatára a bizottság jegyzőkönyvében róla le elismerését a bajai közélet e két vezérfőira iránt. A szakrefereus sablonos jelentési tudomásul szolgálták, sőt minden apostrofé híján hangzott el a tisztí fővárosi referénda is, pedig 58 születést és ugyanennyi halálestet jelentett be február hóról. Senkinek sem tűnt föl ez a következetesen szomorú helyi statisztika, pedig memento lehetne már egyszer arra, hogy a bajai emberanyag megővására és fenntartására valami tenni kellene. 12 új tudósvészt szállítottak februárban megint a köz-körházba, a halálózi statisztika egyre hatalmasabb arányokat ölt, és mi csak tudomásul vesszük ezeket az elszomorító tényeket. A kir. pénzügyiigazgató szerint, adót elég pontosan fizetünk. — dr. *Fehér* János kérdésére megtudtuk a megyei főmérnököktől, hogy a baja — melykúti műutnak ezidőszert szímetelő földmunkái még ez évben befejezéshez érnek.

— **Megismétlik a szanatóriumi előadást.** Ma, vasárnap délután félhat órakor a József kir. herceg szanatórium-egyesület bajai bizottsága megismétli a mult szombatesti szép sikerű előadását a Nemzeti nagyteremben. A belépőjegy ezuttal 1 koronába, illetőleg 50 fillérbe fog kerülni. Karzatjegy ára 30 fillér lesz. Bizton hisszük, hogy a közönség ezuttal is teljes számmal jelenik meg az előadásban, hogy mentől több jusson az embermegváltás nemes oltárára a bajai közönség bőkezűségéből.

— **Működik a csendőrpuska.** Tragikus végű nyomozás tartja most izgalomba a bajai közvéleményt. A csendőrpuska lerobdult el a héten nyomozás közben és halálosan talált egy bajai szőlősgazdát. *Ribár* István bajai lakost nyolcórrendbeli lopással gyanusították. Kályhacővet, 3000 szőlővesszőt és többezer táglal lopott állítólag. A csendőrség két őrszerteje Nyerges Bogánr György és Kustány Mihály kedden megindították és szerdán folytatták a nyomozást. A szőlővesszőket is, Ribárt is megtalálták ennek szőlejeben, mire Ribár a csendőrók láttára futásnak eredt, majd pedig az utána iramodott két csendőrről szembeszálva, karót emelt rajtuk. Kustány Mihály őrszerteje erre fölkapta szolgálati fegyverét és szívenlőtte az egyedül levő Ribárt, aki ott nyomban halálra sebezve összeesett. A tragikus végű nyomozóról azonnal jelentést küldtek a kerületi parancsnokságnak, mely két hadbíróit küldött le a Bajára a vizsgálat megejtése végett. A vizsgálat — igen helyesen — abban az irányban folyik, forgott-e fenn szükség-e annak, hogy két fegyveres csendőr lelovással tegyen ártalmatlanná egy szál karóval föllegyverkezett embert?

— **Színházi szezon.** Post tot discrimina rerum — mégis lesz hat színiszezonunk az idén is. A szabadkai szintársulat hűsvét vasárnapján kezd meg a hat hétre terjedő bajai szezon.

— **A főispán az udvari bálon.** *Ambrozovics* Lajos dr. főispán hétfőn estére hivatalos volt József kir. herceg és neje Augustza főhercegnőszonyak a budai várpalotában megtartott udvari báljára.

— **Csetneki csipketanfolyam.** A nyár elején ismét megnyílik Baján egy kurzus, mely folytatása lesz a tavalyi szépsikerű tanfolyamnak, ahol bajai leányok és asszonyok egy tekintélyes csoportja sajátította el a csetneki csipke-készítést. Miután az idei kurzuson egészen új dolgokat fog bemutatni a Bajára érkező fővárosi tanítónő, igen ajánlatos a mi asszonyainknak és leányainknak, kik a tavalyi tanfolyamon részt nem vettek, ha addig is elsajátítják az érdekes csipke-készítésnek elemeit. E célból öv. Dobolyay Jánosné (Árpad-utca 32.) késszéggel rendelkezésére áll az érdeklődőknek.

— **A bajai Chevra Kadisa** izr. szentegylet március 10-én, kedden délután 1 $\frac{1}{2}$ órákor tartja rendes évi közgyűlését, melyen új tagokat vesznek föl.

— **A városi tanács tisztelgése a főjegyzőnél.** Abból az alkalomból, hogy *Erdélyi* Gyula városfőjegyzővel a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki a király, szerdán délelőtt a városi tisztikar, dr. *Hegedűs* Aladár kir. tanácsos, polgármesterrel az élén, testületileg tisztelgett a főjegyző hivatalos helyiségében. A gratuláción sorában *Ambrozovics* Lajos főispán is megjelent, akinek fölterjesztésére irányult a korona figyelmé Erdélyi Gyula háromtizedes buzgó közszolgálatá felé. A tisztelgők nevében a polgármester meleg hangon tolmácsolta a városi tisztviselők szeretetét a főjegyző iránt, mire Erdélyi Gyula az ő közismert elkövencijával, meghatóttan válaszolt. Ezzel a tisztelgés véget ért.

— **Szabadságünnep a főgimnáziumban.** Március 15-én délután 4 órakor hazafias emlékünnepélyt rendez a bajai főgimnázium Tóth Kálmán önképző-köre. Az ünnepség programja ez: 1. Hymnus. Előadja a főgimnázium ének- és zenekara. 2. Megnyitó. Jelentés a Honvéd-alapítványról. 3. A pályanyertes mű elszavalása. 4. Kossuth-nóták. Előadja a főgimnázium ének- és zenekara. 5. Abrányi Emil. Mi a haza? Előadja Plukovits Péter VIII. o. t. és Muró Imre I. o. t. 6. Népdalok. Előadja a zenekar. 7. Boka keszergője. Zsadanótyi. Előadja Melles Béla VII. o. t. hegedűn, Bachrach László VII. o. t. zongorán. 8. Farkas Imre. Vén cigány. Előadja Vass Imre VIII. o. t. zongorán kíséri Bachrach László VII. o. t. 9. Klappa-induló. Előadja az ifjuság ének- és zenekara.

— **A magyar újságírás szeneciói!** A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as esemény és a magyar nemzeti törekvés egyetlen hű és kérélhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Főmunkatárs: Lengyel Zoltán. Naponként 125.000 példány! Egy szám 2 krajcar. A Nap előfizetési ára: Egész évre 16 K, félévre 8 K, negyedévre 4 K, egy hónapra 1 K 40 fill.

— **Március 15-iki ünnepély a tanítóképzőben.** A bajai állami tanító-épző-intézet tanulóifjusága március 15-én délelőtt 10 órakor az intézet dísztermében hazafias emlékünnepet tart a következő programmal: 1. Szabadságdal. Irta Huber Karoly. Éneklő az ifjusági énekkar. Zongorán kíséri Gruber Károly. Orgonán Polgár József III. b) o. tn. 2. Március 15-ike. Emlékbeszéd. Mondja Wittmann László IV. a) o. tn. 3. Mi a haza? Irta Abrányi Emil. Zenéjét szerző Horváth Ákos. Szavalja Kisvárdy Gyula IV. b) o. tn. Kíséri az ifjusági énekkar és Weigle Oszkár III. b) o. tn. zongorán. 4. Magyar vagonok. Irta Pósa Lajos. Szavalja Spitznagel János IV. o. népisokla tanuló. 5. Nemzeti dal. Irta Petőfi Sándor. Szavalja Depinyi János III. a) o. tn. 6. Magyar ifjusági induló. Irta ifj. Kersch Ferenc. Előadja az ifjusági zenekar. — A hazafias közönséget ezuton hívja meg az ünnepelekre az igazgatóság.

— **Baja — apatini hajójaratok.** Az ugynevezett 'magyar hajó' március 1-seje óta Baja és Apatin között már közlekedik. A menetrend ugyanaz, mint tavaly, vagyis — csütörtök kivételével — naponta délben 1 órakor indul a személyhajó Bajáról.

— A közös konyha nem egyet. A szabai városi tanácshoz a héten megérkezett a helyigminiszter leirata, amelyben tudatja a miniszter, hogy a szabai első közös konyha egyesület alapszabályait nem hagyja jóvá, mert a közös konyha nem egyet, hanem magánjogi szerződésen alapuló alkalmi egyesülés.

— A hivatalos Bajai város az iparfejlesztésért. Sugár Ottó, a »Honi Ipar« szerkesztője érdekes könyvet bocsátott közlére a héten. A városok sorában a mi hivatalos pátriánk is megemlítik arról, mily kedvezményeket nyujtana a város itt létesítendő új ipari vállalatoknak. A válasz ez: Bajai város a szerzettség geográfiai fekvésénél, vasuti összeköttetésénél és a termelés minden ágát űző hatalmas környékénél és a rendelkezésre álló munkaerőnél fogva minden iparvállalat létesítésére alkalmas. — A folyamodó gyárosoknak nyujtandó kedvezmény nagyságát az iparvállalat terjedelmé, az üzendő iparág határozza meg. A tanács kedvezményt biztosít a községi terhek viselésében, sőt, ha a vállalat a városi gazdasági fejlődésére kedvező, ingyen telket hajlandó a vállalat rendelkezésére bocsátani. Egyrésztől a Bajai—Bátaszék közötti vasuti hid építése folytán létesített összeköttetés a tengerrel és az ország minden részével, másrésztől a Duna folyam lehetővé teszi az árusforgalom gyors és olcsó lebonyolítását.

— A legnépesebb városok. Bécs város tanácsának statisztikai osztálya Bécs város népességét az 1907. éj végén 1.999.912 lélekkel becslti, mivel pedig a város népessége naponta átlag 116 lélekkel gyarapszik, az osztrák székváros népessége az 1908. év első napján meghaladta a két milliót. Eszerint a Föld legnépesebb városai: London 4.758.218, New-York 4.285.435, Páris 2.722.731, Chicago 2.483.641, Berlin 2.094.269, Bécs 2.000.028 lakossal.

— Eljegyzés. Schaffer Gyula kereskedő Feketehegyről eljegyezte Fischhof Katicát.

— Közegyűlés. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyűlének bajai főnöke f. hó 15-én d. e. 11 órakor tartja rendes évi közgyűlést a Kereskedő Ifjak együletében, melyre a t. tagokat meghívja az elnökös.

— Együtt haltak meg. A szomszédos Szeremléről írják: id. Dömötör Lászlóné, Dömötör László szerelmeli jegyző édesanyja, már hosszabb idő óta betegeskedett, de szívós természete lévén, esztendőig állta a súlyos bajt. Most csütörtökön influenzába esett id. Dömötör László a férje, kit oly mértékben támadott meg ez a veszedelmes betegség, hogy hétfőn este a beteg meghalt. Még azon éjjel meghalt szerető hitvese is, mivel a legnagyobb boldogságban és szeretetben éltek harmincöt esztendőn keresztül. Ifjabb Dömötör László iránt, ki egy éjszaka apát és anyát vesztett, nagy a részvét.

— Fidibusz! A legkitűnőbb magyar éleláp. Páratlan népszerűség! Remek szöveg, pompás képek! Mesésen olcsó! Egy szám 5 krajcár. A Fidibusz előfizetési ára: Egész évre 6 K, félévre 3 K, negyedévre 1 K 50 fill., egy hónapra 50 fill. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Rökk Szilárd-utca 9.

— Az ipartörvény-tervezet népszerű ismertetése. Az iparosok és kereskedők részéről évtizedek óta várta ipartörvény-revizió végre napirendre került, és amint köztöltik, a kereskedelemügyi miniszter megküldte már a törvény-tervezet első részét véleményadás végett a kamaráknak, ipartestületeknek, hatóságoknak stb. A kereskedelemügyi miniszter, mint a leiratokból kivehető, nem foglalt meg állást a tervezet egyes rendelkezései dolgában, hanem előbb megismerni kívánja az érdekeltek kívánalmait és törekvéseit, épp ezért kívánatos, hogy e tekintetben az érdekeltek óhaja és a közvélemény tömören, inponáló mértékben jusson kifejezésre. Ez érdekből Szabó Gyula szegedi kereskedelmi és iparkamarai másodtitkár a tervezetet magyararó szöveggel, a régi törvény rendelkezéseire való utalásokkal olcsó füzetekben kiadta, hogy minden érdekelte hozzájuthasson az őt érdeklő szabályok megismeréséhez. E füzetek a bajai ipartestületnél és Kollár A. könyvkereskedésében kaphatók, olcsók és kiválóan alkalmasak a törvény-tervezet tanulmányozására.

Szanatóriumi estély.

— Bajai, február 29. —

A József kir. herceg Szanatórium Egyesület bajai bizottsága által m. hó 29-én a Nemzeti-szálloda termeiben rendezett, műkedvelői színi előadással és előképpel egybekapcsolt táncmulatság alaposan reácaolt arra, a városunkban immár szállóigévé vált panaszra, hogy Baján a táncmulatságok csillaga örökre leáldozott, mert szerencsére az idejű tarsang történetében cleddig el nem ért rekordról számolhatunk be: »majdnem két colonneban táncolták az első négyest.«

A műkedvelői előadás, mely a táncmulatságot megelőzte, ezuttal is híu maradt az Egyetel által rendezni szokott előadások régi, jó hírűvéhez.

Az estély műsorát egy festőien szép előkép keretében *Hálás* Olga urhölgy előadása vezette be, ki lapunk fel. szerkesztőjének, dr. Lemberger Árminnak már közölt prologját mondotta el. A kisasszony elegáns, bájos megjelenése, előadásának színes, meleg tonusa nagy hatást gyakorolt a közönségre, mely élénk tapssal honorálta a sikerült programszámot.

Az előkép — kedves leánykák anyagi kara — bengáli tűzfénnyel megvilágítva, gyönyörűen szimbolizálta azt a nemes, emberbaráti hivatást, melynek szolgálatában a sanatóriumi egyesület oly önfeledőan buzgólkodik.

Részvettettek benne:

Bácsó Kata, Faragó Jennyke, Grünhut Erzsike, Hornyik Rózsika, Lógó Rózsika, Pacák Juliska, Spitznagel Margitka, Wiesel Erzsike, Wunderlich Mariska és Zemplényi Etelka.

Ezután dr. *Hétyényi* János szavalt a *Kiss* József költői szépségekben gazdag poemáját, (»Az erdő parancsol«) azzal a művészi tökélyvel és befejezett routinnal, mely a jeles műkedvelő minden egyes előadását oly előnyösen jellemzi.

Ezt követte a hírneves lengyel vígjáték-írók, Gr. Fredri Sándor »Az egyetlen leány« című ötletes vígjátékának előadása. A »tulságos leánygyermek áldás« szolgáltatója a darab alap gondolatát, ez a közkeletű téma, melyről Héneval elmondhatjuk, hogy régi história ugyan, de örökké új marad és amely aktualitásából ma sem vesztett semmit, sőt a jelenlegi »drágasági viszonyokat« szem előtt tartva, fokozott érdeklődésre tarthat igényt. Szumbalinsky lengyel földbírók, neje 5, szóval öt leányval ajándékozta meg és azután — jobblétre költözött. Az eszmorodott apa, hogy majdan minél előnyösebben helyezhesse el szépményű csemetéit és a leendő vőknben azon család gondolatot tartsa ébren, hogy neki csak egyetlen leánya van, mire halálával gazdag örökség vá, a leányokat teljesen elkülönböztetve nevelteti, úgy, hogy egyik leány sem tud a másiknak létezéséről. A turpisság azonban később kiderül, miből azután a legmulatságosabb és legötletesebb bonyodalmak keletkeznek.

Páris, a görög hitrege szerint tudvalevőleg azon előnyös helyzetben volt, hogy csak három hölgy közül kellett választania, hogy melyiknek itelje oda az elsősbő arany almáját, a szegény riporternek azonban ugyancsak fő a feje, mert neki ezuttal öt hölgy között kell igazságot szolgáltatnia. Isten óvja, hogy igazmondásával egy új trójai háborút idézzel fel és ezért elismeri, hogy nemes versengésükben egyaránt kedvesek és bájosak voltak: *Amber* Irén (Pauline), *Beyer* Aranka (Ágota), *Koller* Vilma (Lujza), *Schlieszer* Olga (Camilla), utóbóí fess lovagló kostümjében és végül a kislány

cipőtől alig elnyűtt *Wunderlich* Mariska (Pepi). A férisszereplők közül kitűnt elegáns, fesz-telen játékkal *Urhölgy* Jenő (Mareczky), jelenen oldotta meg nehéz, farszót szerepét *Scharpf* Andor (Szumbalinsky), kitűnően alakítottak ifj. *Wunderlich* János (Gomojto), *Perky* László (Ratatsinsky) és *Várnai* Ernő (Darzinszky) és pompás kabinetalkitűt mutattott be egy játékban, mint maszokban *Schwarzenger* Sándor (Boldizsár).

A közönség mindvégig jól mulatott, a hölgyeket sok-sok virággal és az összes szereplőket élénk tapssal jutalmazta.

Nem zárhatjuk be tudósításunkat anélkül, hogy meg ne hajtsuk az elismerés zászlóját dr. *Koller* Imréné, az Egyetel lelkes buzgalmu elnöke előtt, ki derék táborakrál, dr. *Alföldy* Lajosné és dr. *Lemberger* Árminné alelnökökkel és a választmányi buzgó tagjaival, *Milchitsch* Józsefné és *Somogyi* Emilné urhölgyekkel egyetemben, ezuttal is fáradhatatlan munkálkodásával egy fényes lapot töltött be az Egyetel történetében.

Segédszerkesztő: SPITZER ZOLTÁN.

717—16/1908. kig. szám.

Hirdetmény.

A mai napon tartott közgyűlésben Kellér Rezső és neje született Herre Teréz tulajdonát képező a bajai 2118. számú telekkönyvi betéthez foglalt 3991. és 3992. hrszámú lakházak és belteleknek szentjánosi gyermekmenedékház céljaira leendő megvételre 2000 (kettőezer) korona vételár tárgyában közérdekű határozat hozott, mely határozat 1886. évi XXII. t. c. 103. §-a értelmében azzal hirdetteik meg, hogy elene 30 napon belül a város polgármestere utján a nagym. m. kir. Helyigminiszteriumhoz fellebbezés nyujtható be.

Bajai város törvényhatósági bizottságának, 1908. évi február hó 24-én tartott rendes közgyűléséből.

Dr. Hegedüs Aladár
kir. tanácsos,
polgármester.

1434-908. tk. sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Lemberger Ármín bajai ügyvéd által képviselt Szűcs Odón vegrehajtatónak Franczer András és neje Héli Anasztázia bánalmi lak. vsz. vegrehajtatás szenvedett elleni 7610/907. tk. vsz. vegrehajtatási ügyében a bírót árverés 2700 K. tőke-követelésnek és pedig 2300 K. után 1907. március 15-től, 400 K. után 1907. évi május hó 1. napjától járó 6% kamata, 1/2% vőtőidő 249 K. 45 f. eddig megállapított, 29 K. 45 f. mostani és még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. c. 144. és 146. §§-ai értelmében a szabadtaki kir. törvényszék területén levő Bácsalmás községhez tartozó, a bácsalmási 285. sz. betében A. f. 1. sor. 9169/7. hrsz. alatt foglalt 3 hold 1200 □-ól területű, Lapos dűlőben fekvő ingatlanra 1149 K. kikialtási árban, s a bácsalmási 1908. sz. betében A. 1. 1—2 sor. 3041 hrszámú és 3041/2. hrszámú Tráttplátze dűlőben fekvő 640 □-ól területű 1463. sz. ház, malom és szántóra 412 K. kikialtási árban ezenell elrendeltetik és annak a kebelbeli árverési helyiségben leendő megtartására 1908. évi május hó 5. napjának délelőtti 10 órája kitűztetik.

Árverezők tartoznak a kikialtási ár 10% -át készpénzben vagy óvadékképen papírban a kiküldöttnek bántapnt fejében átadni.

Bácsalmás 1908. évi február hó 25. napján. A kir. járásbírók mint tkvi hatóság.

Dr. Terjék
kir. albró.

3892—36/1908. kig. szám.

Hirdetmény.

A kórházi hiányos felszerelések és egyéb hiányok pótlására az árvtári alappól a házipénztár, esetleg a kórházipénztárnál az év végén a zárszámadás szerint előállóan felesleg terhére 40.000 korona ideiglenes kölcsön, illetve a pénzügyi viszonyok kedvezőbbre váltta után az engedélyezett kölcsön és a finanszírozási költségek figyelembe vétele mellett egy hosszú lejáratú törlesztéses kölcsön felvétele tárgyában a mai napon tartott közgyűlésből közérdekű határozat hozott.

Mely határozat az 1886 évi t. c. 5 § a c. és d. pontja, valamint 7. és 8. §§ ai értelmében azzal hirdetik meg, hogy ellene a meghirdetéstől számított 15 nap alatt e város polgármestere útján a m. kir. Belügyminiszter Urhoz fellebbezés nyújtható be.

Baja város törvényhatósági bizottságának, 1908. évi február hó 24-én tartott rendes közgyűléséből.

Dr. Hegedüs Aladár
kir. tanácsos,
polgármester.

106/1908. kig. szám.

Hirdetmény

a hadmentességi díj alá tartozó egyének által teendő bejelentések tárgyában.

1908. évi március hóban tartozik az, ki:

1. mint hadiszolgálatra alkalmatlan, az állítási lajstromból töröltetett;
2. mint fegyveres szolgálatra alkalmatlan, fegyverképtelenségét nyilatkoztató;
3. a katonaszolgálatból oly testi fogyatkozás miatt bocsátott el, mely őt keresetképtelenné nem tette, s mely nem a katonai szolgálat teljesítésének következménye;
4. az 1868. LX. t. c. alapján mint családientartó felmentett és az 1889. évi VI. t. c. életbelépése után is bármely okból fel nem avatott;
5. külföldre költözési engedélyt nyert és hadmentességi díjfizetési kötelezettsége még tart, ama (város adóhivatalánál) hol állandóan tartózkodik, az e célra szolgáló nyomtatványon:

- a) polgári állását;
- b) lakását;
- c) ama sorozójárás, illetőleg község nevét, melyben a hadkötelezettség alól mentesített;
- d) azt az évet, melytől fogva a felmentés számítható, bejelenteni és
- e) a reá, esetleg ama családjára, kinek családjához tartozik, a megelőző évben állandó lakhelyén, esetleg más községekben is kivett egyes államadók összegét hitelesen kimutatni.

Ezen kívül tartozik:

- f) az a véd-, illetve díjköteles, kinek hadmentességi díját a törvény 11. §-a értelmében a munkaadó fizeti, a munkaadó nevét és lakását bejelenteni.

Ezen adatok bejelentésének elmulasztása az 1880. évi XXVII. t. cikk 20. §-a értelmében a kirovándó hadmentességi díj három, egész hatszoros összegének megfelelő pénzbírságot von maga után.

Ha a munkaadó személyében az alatt az idő alatt, mely a bejelentés beadása és a díj esedékességének napja (az év október hó 1-je) között lefolyt, változás állott be, eme változást a díjköteles az 1883. évi IX. t. c. 4. §-nak 3-ik pontja értelmében ott, ahol az első bejelentést tette, szintén bejelenteni köteles.

Azon díjköteleseknek, kik állandó lakhelyükön kívül másutt adóval megrovra nincsenek, megengedik, hogy a (városi adóhivatal) előtt személyesen megjelenvén, vallomásukat ugyanott tollba mondassák, de ha tenni ezt elmulasztják, a fentebb említett pénzbírság ellenök teljes szigorral fog alkalmaztatni.

Kelt Zomborban, 1908. évi február hóban.

Dr. Moder Géza
adóügyi tanácsnok.

Hirdetmény.

A Lökertben vasárnap (március hó 8-án) délután 2 órakor 30 darab teknő és mintegy 120 folyó méter kitévő szálfá 5—12 méter hosszú darabokban nyilvános árverésen el fog adatni.

Baja, 1908. március hó 7.

Dr. Moder Géza
titkár.

ELADOK

egy — még nem használt —

„Jonston“-féle elsőminőségű

kéve-kötő arató gépet.

Kolozsváry Sándor
BAJA.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult házászer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szerek bizonyult **köszvényél, oszónál és meghűléseknél**, bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlásokor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél. Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzete
az „Arany oroszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 nou.
Mindennapi szétkölődés.

Petőfi Sándor-u. 49. sz. a házban
egy utcai és egy udvari lakás
azonnal vagy május 1-től együtt
vagy külön
bérbe kiadó.

Értekezhetni: Szuper Mihály
százados urnál.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen
nincs jobb a

Réthy-féle
pemetefű cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és
határozottan RÉTHY-félét kérjünk,
mivel sok haszontalan utáztána van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.

Kapható Baján: Bauer Adolf, Gyarmati Emil, dr. Makray László, dr. Stauróczky Lajos gyógytáraiban.

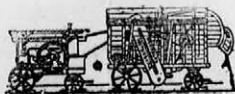
KERESTETNEK

az ország minden nagyobb városaiban és községeiben egy most szervezés alatt álló **életbiztosító-társaság** részére alkalmas képviselők, kik 1000 koronától 10 000 korona évi jövedelemre tehetnek szert, amennyiben szellemi és anyagi képességgel bírnak. Gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. Kellő jártassággal nem bírók díjmentesen begyakoroltatnak. Csakis írásbeli ajánlatokat FISCHER K. irodája Rákospalota továbbít.

MÓTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja ugy cséplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomobiljait, melyek V., Váci-ut 30. sz. alatti gyárában bármikor **üzemben megtekinthetők.**

Üzemzavarok kizárva!

Rendkívül csekély benzinfogyasztás!

Arjegyék ingyen!

200 drb elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról!

Teljes jótállás
kifogástalan
üzemért!!

Bámulatos egyszerű szerkezet!

13—14 éves flu is kezelhet!!!

Olcsó árak részletfizetésre!

Csak „SICULIA” névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklerétegeken átfurt artézi-forrás. A gyomoréést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kéty, Tauszk, Riegler tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁSI

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyúviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére:

Stampfl Jenő

fűszerkereskedésében.

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók. — Telefon 81. szám.

2267/1908. sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az ideai temesvári Szent-József országos vásár

folyó évi március hó 19-től bezárólag március hó 23-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra március 19-től, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1908. évi február hó 18-án.

A városi főkapitányságtól:

Beé Ferenc, főkapitány

A MAGYAR ÚJSÁGÍRÁS SZENZÁCIÓI:

A NAP

A magyar közönség legkedvesebb lapja!

Főszerkesztő: **Braun Sándor**. Főmunkatárs: **Lengyel Zoltán**.

Naponként 125.000 példány.

Egy szám: **2 krajcár.**

A NAP előfizetési ára:
Égész évre 10 K. — f. Negyedévre 4 K. — f.
Félévre ... 6 K. — f. Egy hóra 1 K. — f.

A legkitűnőbb magyar élclap!

Remek szöveg, pompás képek!

Mesésen olcsó!

Egy szám: **5 krajcár.**

A FIDIBUSZ előfizetési ára:
Égész évre 6 K. — f. Negyedévre 1 K. — f.
Félévre ... 3 K. — f. Egy hóra — K. 50 f.

Mutatványszámokat Küld a Kiadóh vatal: Budapest, RóKk Szilárd-utca 9.

Alapítottatott 1846-ban.

KÖNYV. ZENEMŰ. PAPIR. ÍRÓ-
és
RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
iparkivállításon

aranyéremmel
kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSZET.
A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésemben

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek-,
dizsművek-, ifjusági iratok-, képes
könyvek-, imakönyvek, mindennemű
tan- és segédkönyvek-, térképek-,
földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-
papirook, író- és rajz-
szerek, vonalzott üzleti
könyvek nagy választ-
ékban a legjutányosabb
árakon beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi
hirlapokra és folyóiratokra
előfizetések az eredeti
áron elfogadtatnak.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel izlésesszen állit elő
műveket, folyóiratokat, bali- és la-
kodalmi meghívókat, eljegyzési kár-
tyákat, névjegyeket, számlákat,
levélpapirokat, levélbori-
tásokat, körleveleket,
gyászjelentéseket, árjegy-
zékeket, falragaszokat, stb.
fekete és szines nyomással.
Nagy raktár községi, köz-
igazgatási, ügyvédi és
egyházi nyomtatványokból
Bármilyen könyvmdai
munkák a legolcsóbb
áron vétetnek fel.

Könyvkötészetem

Dizsművek, Folyóiratok,
mindennemű könyvek
egyszerű és diszes bekötésére,
továbbá
képkeretek, (Passepartous)
íróaljazatok, stb.
előállítására van berendezve.